

Ekebergskråningen
naturreservat

Statsforvalteren i Oslo og Viken, 10.01.2023

Besøksstrategi for Ekebergskråningen naturreservat

Foto: Øystein Røsok

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Formål.....	5
1.2	Rammeverk.....	6
2	Kunnskapsgrunnlaget	6
2.1	Bruk og sårbare naturverdier	7
2.1.1	Skogmark	8
2.1.2	Kratt- og engvegetasjon	10
2.2	Den besøkende.....	11
2.3	Kulturminner.....	12
2.4	Tilrettelegging	12
2.5	Informasjon	13
2.6	Sammenstilling av kunnskapen	13
3	Mål og strategiske grep	14
3.1	Mål med besøksforvaltningen	14
3.2	Strategiske grep.....	14
4	Tiltaksplan.....	17

1 Innledning

Ekebergskråningen naturreservat ble vernet som en del av Verneplan for Indre Oslofjord 27. juni 2008. Reservatet er på 349 dekar, og befinner seg i vestskråningen ned fra Ekeberg i Oslo kommune. Største del av området befinner seg vest for Kongsveien og skråner ned mot E18, mens et mindre delområde befinner seg øst for Kongsveien. Reservatet er et nasjonalt viktig område for varmekjær kratt- og bergflatevegetasjon, og utgjør en del av det mest verdifulle avsnittet av forkastningssonen på østsida av Bunnefjorden. Vegetasjonen er svært variert, med skinn røsslyngfuruskog, grasdominert lågurtfuruskog, kalkfuruskog, edelløvskog og varierende utforminger av kalktørreng-, kant- og krattvegetasjon.

I tillegg til å inneholde unike naturverdier er reservatet et populært turområde for Oslos befolkning. Reservatet er lett tilgjengelig både med privat og offentlig kommunikasjon, har et godt utbygd stinett og ligger nært tett befolkede områder og populære besøksmål. De fleste opparbeidede stiene ble anlagt i 1935.

Oslo kommune kjøpte hele Ekebergskråning (800 da) i 1899 som en byskog for byens befolkning med formål: «hvor Byens Befolkning...kan søge hen for å nyde frisk Luft og Adspredelse i smuk Natur». Kommunen har som en aktiv grunneier hatt ett godt grep knyttet til vedlikehold og den daglige driften av området.

Statsforvalteren i Oslo og Viken, tidligere Fylkesmannen har ansvaret for forvaltningen av verneområdet etter verneforskriften.

Figur 1. Ekebergskråningen naturreservat.

1.1 Formål

Formålet med besøksstrategien er å synliggjøre og prioritere tiltak for at verneområdet bedre skal kunne tåle utfordringer knyttet til ferdsel og forstyrrelser fra de besøkende. På grunn av områdets betydning som turområde er det viktig at forvaltningens tiltak er forutsigbare og godt begrunnet. I tillegg må tiltakene være med å beskytte områdets spesielle karakter og biologiske mangfold. Besøksstrategien skal fungere som en enkel og oversiktlig plan over tiltak som balanserer bruk og vern på en god måte, gir de besøkende bedre forståelse for vernet samt øker stoltheten og begeistring for området. Det er ikke et mål å tiltrekke seg flere besøkende til reservatet.

I forbindelse med informasjonsarbeidet i Ekebergskråningen naturreservat er det en målsetning å ta i bruk merkevaren «[Norges Nasjonalparker](#)». Alle verneområder i Norge er offisielle aktører under denne merkevaren, men det å ta merkevaren i bruk forutsetter en godkjent besøksstrategi. Besøksstrategier for mindre verneområder, slik som Ekebergskråningen naturreservat, trenger ikke å godkjennes av Miljødirektoratet, men kan godkjennes av forvaltningsmyndigheten selv.

1.2 Rammeverk

I områder vernet etter naturmangfoldloven er det verneforskriften som spesifiserer hvilke naturverdier som ligger til grunn for vernet. Alle aktuelle tiltak i forbindelse med skjøtsel, tilrettelegging og vedlikehold må ta utgangspunkt i verneformålet, og være i samsvar med dette. Det er derfor områdets [verneforskrift](#) ([lenke til Lovdata](#)) med tilhørende verneformål som regulerer bruken av områdene og som i hovedsak ligger til grunn for besøksstrategien.

Verneformål (§ 2)

Formålet med naturreservatet er å bevare et tilnærmet urørt område med en spesiell naturtype med stor variasjon i vegetasjonstyper og med stort biologisk mangfold. Området er egenartet som en del av det mest verdifulle avsnittet av forkastningssonen på østsida av Bunnefjorden.

Forvaltningsplan

Besøksstrategien er basert på forvaltningsplanen for Ekebergskrånningen naturreservat fra 2011. Besøksstrategien vil ikke inngå som en del av forvaltningsplanen, men vil være et vedlegg til denne. Bakgrunnen for dette er at besøkstrykk og besøksmønster kan endres raskt, noe som kan gjøre det nødvendig å revidere besøksstrategien hyppigere enn forvaltningsplanen.

Grunneiere

Oslo kommune er eneste grunneier, og fram til Ekebergskrånningen ble vernet i 2008, hadde Oslo kommune ansvar for forvaltning og skjøtsel av området i sin helhet. Kommunen har fortsatt ansvar som grunneier og myndighet etter annet lovverk enn verneforskriften (f.eks plan- og bygningsloven). I dag er det Bymiljøetaten som har ansvaret for den daglige driften, bl.a. for tømning og rydding av søppel, og klipping av plenarealer. De har deltatt i skjøtselsarbeidet også etter at vernet ble innført. Oslo kommune vil være den viktigste samarbeidspartneren for gjennomføring av tiltakene i besøksstrategien.

2 Kunnskapsgrunnlaget

Statsforvalteren har god kunnskap om verneverdiene i Ekebergskrånningen naturreservat. Kunnskapen er basert på verneprosessen, kartlegginger, fagrapporter, skjøtselsarbeid og arbeid i forbindelse med forvaltningsplan. Kunnskapen om de besøkende er mindre kjent, og det finnes ingen brukerundersøkelser eller besøkstelling for verneområdet. Alle

befaringer og observasjoner tyder på at området er mye brukt som turområde for lokalbefolkningen og i et mer regionalt perspektiv. Enkelte områder brukes også mye til opphold som piknik og sosialt samvær, f.eks ved Cafe Utsikten. De etablerte stiene tyder også på at området brukes mye gjennom hele året. Statsforvalteren anser derfor kunnskapen som god nok til å kunne utarbeide en enkel besøksstrategi. Kunnskapen om de besøkende er i stor grad basert på erfaringer fra Statsforvalteren, SNO, Oslo kommune, arbeid med forvaltningsplanen og tilbakemeldinger fra brukere av området.

2.1 Bruk og sårbare naturverdier

De mange ulike naturtypene i Ekebergskråningen naturreservat er nøye beskrevet i forvaltningsplanen. Besøksstrategien tar utgangspunkt i sårbarhet overfor bruk og ferdsel, og vegetasjonen er for enkelthets skyld delt inn i skogmark og kratt- og engvegetasjon (se figur 2).

Figur 2. Forenklet kart over vegetasjonen i Ekebergskråningen naturreservat. De mest brukte stiene i verneområdet er markert med rødt. Kartlag for vegetasjon er basert på [Natur i verneområder](#) (NiN).

2.1.1 Skogmark

Furuskog

Furuskog (røsslyngfuruskog, grasdominert lågurtfuruskog og kalkfuruskog) dominerer i de høyereliggende områdene langs Kongsveien, men strekker seg stedvis helt ned til E18. Store deler av stinettet går gjennom furuskogen med mulighet til å gå en runde i området. Stiene er robuste med jevnt, stabilt og tørt toppdekke og er i de aller fleste områdene tørre selv i perioder med mye nedbør. Enkelte steder med periodevis våte partier er det tegn til utvidelse av stien, men faren for spredt ferdsel og slitasje langs stiene anses generelt som liten. Noen partier av hovedstien mellom Café Utsikten og Sportsplassen er vanskeligere framkommelig på grunn av små og store steiner som ligger i stien. Noen partier er preget av utvasking av løsmasser, spesielt lengst sør mot Kongsveien. Det finnes enkelte mindre stier mellom hovedstiene. Disse er ikke tilrettelagt i samme grad, men bruken er også langt mindre, og slitasjen er også her å anse som liten.

Til tross for forbud mot bålbrekking og bruk av grill i verneområdet, finnes flere improviserte leir- og bålplasser. Leirbygging og bålplasser har vært et problem over flere år, og etableres gjerne der det er forholdsvis åpent, og/eller der utsikten er god, ofte i de brattere delene av reservatet. Potensialet for slitasje rundt leir- og bålplasser er stedvis stor, særlig i eller nær grunnlendt mark og der det er berg i dagen. I tillegg til slitasje i umiddelbar nærhet, er det fare for at tråkk til og fra leirplassene vil kunne føre til nye stier. Hugging av trær og rissing i bark er også noe som gjerne følger med leir- og bålplasser. Camping og teltslaging er forbudt innenfor verneområdet, men det hender likevel at folk setter opp telt på bortgjemte plasser i furuskogen. Det har periodevis vært utfordringer med at bostedsløse har brukt området til både opphold og overnatting. Telt som blir stående over tid fører gjerne med seg både slitasje og forsøpling. SNO og Bymiljøetaten har ved flere anledninger fjernet telt og søppel fra slike steder.

I sørenden av reservatet finnes et område som benyttes som lekeområde for Kongsveien barnehage (se bilder i figur 3). Her er det noe slitasje, men det anses å ikke ha noen nevneverdig negativ effekt på verneverdiene.

Figur 3. Øverst: eksempler på bålplasser. Nede venstre: lekeområde for barnehage. Nede høyre: eksempel på sti. (Foto: Statsforvalteren i Oslo og Viken)

Edelløvskog

Edelløvskog utgjør tre partier fordelt på nordre del, øst for Karlsborgveien, midtre del, på begge sider av Kongsveien og søndre del, ved Skogbakken. Også her er stinettet robust og slitasjen er relativt liten. Faren for spredt ferdsel og slitasje langs stiene anses som liten. Helt sør i verneområdet, i overgangen mellom furuskogen og løvskogen, finnes en bratt bakke. Slitasjen er liten, men de besøkende har satt opp et improvisert taurekkverk for lettere å komme seg opp, noe som illustrerer et visst tilretteleggingsbehov (se figur 4). Faren for økt slitasje anses likevel som lav.

Ved Jomfrubråten finnes en lokalitet med ramsløk som de senere årene har blitt utsatt for omfattende sanking. Lokaliteten har vært kjent blant sankere i flere år, og besøkes av både av privatpersoner og aktører som sanker kommersielt. Dette er den eneste

populasjonen av ramsløk på østsiden av Indre Oslofjord, men på grunn av sankingen står den i fare for å forsvinne. Vegetasjonen i Ekebergskråningen naturreservat er fredet mot skade og ødeleggelse, og det er forbudt å fjerne planter og plantedeler. Sankingen er derfor et brudd på områdets verneforskrift. Siden 2020 har det blitt satt opp midlertidige skilt om at plukking av ramsløk og andre planter er forbudt. Dette ser ut til å ha hatt effekt ved at populasjonen har tatt seg noe opp, men skiltene hindrer neppe all sanking.

Figur 4. Venstre: Sti med noe tilretteleggingsbehov (Foto: Statsforvalteren i Oslo og Viken). Høyre: Våren 2020 ble ramsløklokaliteten snauplukkert (Foto: Gry Liljefors, SNO)

2.1.2 Kratt- og engvegetasjon

Store deler av Ekebergskråningen naturreservat består av en mosaikk av kratt- og engvegetasjon. Felles for disse områder er at de er grunnlendte, tråkksvake og at de stedvis inneholder flere sjeldne og sårbare planter. Områder med krattvegetasjon består typisk av åpent berg og partier med noe mer jordsmonn, som i tillegg til krattvegetasjonen, gir grunnlag for urter, røsslynghei og furutrær. Feltsjiktet i arealene som ikke er dominert av kratt, har forskjellige typer urtedekke, hvorav enkelte partier kan være svært artsrike.

Store deler av kratt- og engvegetasjonen finnes i terrenget ned mot E18 (se figur 2). Grunnet bratt terreng og trafikkstøy er ferdselen her svært begrenset, og det er lite som tilsier at ferdselen vil øke i dette området. Nord for Skogbakken er det mulig å følge en smal sti langs E18 og videre nordover inn i kratt- og engvegetasjonen. Stien er svært lite brukt og forsvinner etter hvert som man beveger seg inn i det bratte terrenget. Også vest for Sjømannsskolen kan man bevege seg ned mot E18 og inn i områder med åpen grunnlendt mark. Men også her er det bratt og mye trafikkstøy, og området er lite besøkt. Selv om området langs E18 er relativt bortgjemt og lite besøkt, er det nettopp derfor en viss risiko for etablering av leir- og bålplasser.

Området ved Jomfrubråten er del av et skjøtselsprosjekt i regi av Statsforvalteren i Oslo og Viken. Området har vært preget av gjengroing, og målet er å tilbakeføre de artsrike tørrengene med innslag av rike krattsamfunn. Med unntak av berget ved utkikkspunktet er det lite ferdsel utenfor turveien og dermed lite slitasje. Også på selve utkikkspunktet er slitasjen liten, men det finnes rester etter bålrensning.

I området øst for Kongsveien og vest for Jomfrubråtveien er det et område med åpen grunnlendt kalkmark- Denne naturtypen er svært utsatt for slitasje. En skjerm av tett vegetasjon langs Jomfrubråtveien kan bidra til å skjerme dette området og dermed redusere slitasjen.

Sør for Sjømannsskolen finnes en relativt stor eng. Enga domineres av storvokste, nitrofile planter, men har innslag av mer krevende arter knyttet til kalktørreng og bergknauser. Området er tilrettelagt med benker og benyttes som rasteplass. Slitasjen er liten, men med flere spor etter bålrensninger. Kongshavn videregående skole (Sjømannsskolen) har siden 2021 hatt et samarbeid med Statsforvalteren om å fjerne fremmedarter (gravbergknapp) i dette området.

Det finnes andre områder med kratt- og engvegetasjon i reservatet, men disse er i svært liten grad utsatt for normal ferdsel og tråkk. I likhet med områdene ned mot E18 er det trolig etablering av leir- og bålrensninger som utgjør den største risikoen for slitasje. Kantvegetasjon som skjermer åpne enger og grunnlendt mark kan være et viktig tiltak for å redusere ferdselen på slitasjeutsatt vegetasjon. Slike skjermende kantsoner bør derfor ivaretas og bevares langs stier og turveier.

2.2 Den besøkende

Ekebergskråningen naturreservat har en svært sentral plassering, og har lange tradisjoner som friluftsområder for Oslos befolkning. Det flotte turområdet, med skiftende natur, gode stier og god utsikt, anas å være hovedårsaken til at folk besøker området. I tillegg til den sentrumsnære beliggenheten, er avstanden kort til flere populære besøksmål, slik som Ekebergrestauranten, Ekebergparken skulpturpark og Ekebergsletta.

De besøkende i verneområdet består i hovedsak av folk fra nærområdet som benytter området til turgåing og rekreasjon, ulike former for rasting, og av skoler og barnehager som benytter området som utfartssted og undervisningsarena. Folk som bruker området til tur benytter seg i all hovedsak av de mest tilrettelagte stiene i skogsområdene nedenfor Kongsveien og stien fra Jomfrubråten og nordover (se figur 2). Ulike former for rasting og andre former for lengre opphold forekommer relativt spredt, men er i hovedsak konsentrert til områdene i nærheten av den nå nedlagte Café Utsikten, sør for Sjømannsskolen og berget/utkikkspunktet ved Jomfrubråten.

Som tidligere nevnt finnes det også bruk som bryter med områdets verneforskrift, slik som bålbrenning, teltslaging og etablering av ulike former for camper.

2.3 Kulturminner

Osloområdets eldste oldtidsminne, et helleristningsfelt fra steinalderen, ligger i Ekebergskråningen naturreservat, like sørøst for Sjømannskolen. Helleristningene, som er vurdert til å være 5-6000 år gamle, består i hovedsak av hjortefigurer, og er ansett for å være det beste av sitt slag i østlandsområdet. Like ved helleristningsfeltet er det funnet en flere tusen år gammel bosetningsplass. I tillegg er flere steinalderlokaliteter registrert innenfor verneområdet.

Café Utsikten og alle de faste elementene innenfor serveringsområdet ble oppført på Byantikvarens gule liste i 2009. Tidligere var Café Utsikten et populært turmål der man kunne få servert middag, småretter, kaker, kaffe og forfriskninger. Stedet ble stengt i 2009. Gjenåpning av kafeen vil kreve omfattende oppgradering i form av innlegging av ledninger for vann og avløp. Det tilhørende toalettbygget er meget felleferdig og krever svært omfattende restaurering. De andre faste elementene (flaggstang, kikkert og fuglebad) bærer også preg av manglende vedlikehold. Bygningene eies av Oslo kommune.

2.4 Tilrettelegging

Flere av de mest brukte stiene bærer preg av å være opparbeidet, bl.a. med murer der terrenget er bratt. I tillegg finnes det flere smalere stier. Langs enkelte bratte partier er stier og oppholdsområder sikret med rekkverk av smijern. Gjerdene er gamle og stedvis felleferdige, særlig langs stien fra Karlsborgveien opp til Sjømannsskolen. Samtidig viser disse gamle smijernsrekkverkene til tidligere tiders bruk og gir en helhetlig opplevelse av området. Ved Sjømannskolen er deler av gjerdet erstattet med et anleggsgjerde i plast som nå begynner å gå i oppløsning. Dette bør fjernes og erstattes så fort som mulig. Vedlikehold og restaurering av de opparbeidete stiene og smijernsrekkverkene er et omfattende arbeid som foreslås delt i en utredning og et gjennomføringsprosjekt.

Plenarealet rundt Café Utsikten er utstyrt med benker og søppelkasser. Det er Bymiljøetaten som har ansvar for tømning av søppelkassene og klipping av plenen. Et lite plenareal finnes også ved helleristningene. Deler av dette plenarealet går inn i reservatet.

2.5 Informasjon

Det finnes tre informasjonsplakater om verneverdiene i Ekebergskråningen naturreservat. En stor plakate er plassert ved Café Utsikten, mens to litt mindre er plassert ved Jomfrubråten og i sørenden av reservatet. Plakatene er slitt og bør skiftes ut.

Ved Sjømannsskolen, øverst i Karlsborgveien, finnes en informasjonsplakat om helleristningene og steinalderbosetningene. Plakaten er utformet av Byantikvaren og Riksantikvaren, og det er naturlig at kulturminnemyndighetene tar initiativ til eventuelle nye informasjonstiltak omkring kulturminner. Det er aktuelt å samarbeide med kommunen om felles informasjonspunkter.

Figur 5. Venstre: Toalettbygg tilknyttet den nå nedlagte Café Utsikten. Høyre: Falleferdig rekkverk av smijern opp mot Sjømannsskolen fra Karlsborgveien. (Foto: Statsforvalteren i Oslo og Viken)

2.6 Sammenstilling av kunnskapen

Bruken som i dag foregår er i hovedsak positiv og ønskelig, men som nevnt finnes visse utfordringer. I likhet med flere andre mindre verneområder nær store befolkningskonsentrasjoner, oppsøkes ikke Ekebergskråningen naturreservat primært fordi folk ønsker å besøke et verneområde, men fordi området byr på fine tur- og rekreasjonsmuligheter. Det er grunn til å anta at flere av de besøkende ikke er klar over at de befinner seg i et verneområde, noe som kan tenkes å føre til manglende hensyn, slik som etablering av leirplasser, hugging av trær, etablering av bålplasser og sanking av planter. Økt bevisstgjøring omkring vernet og områdets verneverdier vil trolig føre til mer forsiktig bruk av området, og vil kunne sikre vernet bedre for fremtiden.

De godt tilrettelagte stiene i området ser ut til å kanalisere ferdselen på en effektiv måte. I tillegg er store deler av den sårbare kratt- og engvegetasjonen beskyttet av bratt og ufremkommelig terreng. Ferdsel som kan forringe verneverdiene er i hovedsak forbundet

med etablering av leir- og bålplasser. Tråkksvake områder bør derfor holdes under oppsyn, og begynnende leir- og bålplasser bør fjernes så tidlig som mulig. Eksisterende stier bør holdes ved like slik at man unngår at det trækkes opp nye stier.

I verneforskriften er bålbrekking og bruk av grill forbudt jf. § 3 pkt.10. Det er derfor ikke mulig å tilrettelegge bålplasser og grillplasser da dette åpenbart er i strid med verneforskriften.

Toalettbygget og andre elementer knyttet opp mot Café Utsikten bærer preg av manglende bruk og vedlikehold. I tillegg til å utgjøre en risiko for de besøkende, for eksempel ved at deler av bygget faller sammen eller gjerder raser ut, har dette også en forslummende effekt og gir inntrykk av at området ikke ivaretas. Dette kan tenkes å bidra til noe av den uønskede adferden i reservatet.

3 Mål og strategiske grep

3.1 Mål med besøksforvaltningen

Mål for verneverdiene

Verneområdene skal ivaretas i samsvar med verneformålene. Naturverdiene skal samtidig kunne oppleves av de besøkende, men uten at dette påvirker verneverdiene nevneverdig. Spesielt sårbare naturtyper skal beskyttes mot unødvendig ferdsel og slitasje.

Mål for den besøkende

De besøkende skal føle seg velkommen til et godt ivaretatt naturområde og skal enkelt kunne skaffe seg informasjon om verneverdiene. Økt kunnskap, bevissthet og forståelse for vernet vil trolig bidra til mer hensynsfull atferd og samtidig øke opplevelseskvaliteten for de besøkende. Det er derfor et mål at majoriteten av de besøkende skal være klar over at de befinner seg i et verneområde.

3.2 Strategiske grep

Planlagte strategiske grep innenfor Ekebergskråningen naturreservat omfatter informasjon, kanalisering og tilrettelegging. Før enkelte av tiltakene iverksettes, er det nødvendig å ha en dialog med Oslo kommune omkring restaurering og drift av eksisterende bygg og elementer. Om det viser seg at det ikke er mulig eller ønskelig å gjenoppta kafédriften, bør andre driftsformer vurderes. Et første skritt på veien er å få en

utredning om tilstand og mulige driftskonsept. Utredningen må også omfatte avklaringer av handlingsrom for tilrettelegging vs. områdevern. En mulighet vil kunne være å benytte kafébygget som et informasjon- og undervisningslokale for skoler, barnehager og andre besøkende, altså et «naturhus» tilsvarende [Besøkssenter våtmark Oslo](#).

Informasjon

Informasjonen skal gis gjennom informasjonsplakater og skal rette seg mot folk med lite forkunnskaper om natur, vern og det biologiske mangfoldet i Ekebergskråningen. I tillegg til å ha en ren opplysende effekt om verneverdiene, er det også ønskelig at informasjonsplakatene skal oppfordre og inspirere de besøkende til å ferdes på måter som tar hensyn til naturverdiene.

Informasjonsplakater

Det er ønskelig å fortsette å benytte informasjonspunktene som benyttes i dag. Dette gjelder området ved Café Utsikten, utkikkspunktet ved Jomfrubråten og stikrysset i sørenden av reservatet. Grunnet den gode utsikten over Indre Oslofjord ved Café Utsikten, kan det være aktuelt med en informasjonsplakat som er rettet ut mot fjorden. I tillegg til å inneholde informasjon om Ekebergskråningen, kan plakaten også omfatte kart og informasjon om geologi og naturverdier i Indre Oslofjord.

Temaplakater

Ved Jomfrubråten skal det settes opp to temaplakater. Den ene skal plasseres ved ramsløklokaliteten og informere om botanikk og plantefredning. Hensikten er da å redusere den ulovlige sankingen. Den andre plakaten skal informere om det pågående skjøtselsarbeidet. Det kan være behov for andre temaplakater også.

Verneskilt

Ved alle stier som fører inn i reservatet skal det plasseres verneskilt med underskilt som opplyser om viktige forbud, som for eksempel plukking av planter, bålbrekking/grilling og sykling utenfor gangvei.

Kanalisering og tilrettelegging

Det er stort behov for å restaurere deler av de gamle opparbeidete stiene. Murene holder på å rase ut flere steder og det gamle smijernsrekkverket langs stiene og ved utkikkspunktet ved Café Utsikten er i dårlig forfatning. Dette kan utgjøre en sikkerhetsfare. I forbindelse med dette arbeidet bør det også vurderes om det bør settes opp et tilsvarende rekkverk, eller annen tilrettelegging, i det bratte partiet ovenfor Skogbakken (se figur 4).

Vanlig vedlikehold av hovedstiene innebærer også at vindfall over stier eller trær og grove greiner som det er betydelig risiko for at faller over stiene kan fjernes fra stien men legges igjen i skogen ved siden av stien. Trær med betydelig risiko for å falle over sti kan

med fordel kappes slik at 2- 6 m stubbehøyde står igjen. Dette bidrar til at dødved i stor grad beholdes som biologisk mangfold-kvalitet. Stokkene som legges igjen i terrenget, utenfor stien bør legges igjen i hel lengde. Slike stokker kan også benyttes til å sperre mindre nyere tråkk slik at det ikke blir nye stier.

I områder mellom stier/veier og engarealer med tråkksvak vegetasjon, kan man med fordel la det vokse opp et belte med krattvegetasjon. Dette vil kunne virke kanaliserende og dermed hindre etablering av stier inn i engarealene. En mulig ulempe er at områdene vil fremstå som mer bortgjemt, dermed øker faren for etablering av ulike former for leirplasser/oppholdsområder. Områdene må derfor følges opp jevnlig.

Figur 6. Oversikt over tiltak i Ekebergskråningen naturreservat.

4 Tiltaksplan

Det er behov for samarbeid og dialog med Oslo kommune rundt finansiering av enkelte av tiltakene.

Tiltak	Pri.	Finansiering (grove estimater)	Samarbeids-aktører	Gjennomføringsperiode	Ev. kommentar
Sette opp informasjonsplakater	1	150 000	Statsforvalteren	2023	Kostnaden avhenger bl.a av valg av stativ. Et alternativ er jo å benytte de gamle stativene. Da vil prisen i så fall bli ganske lav.
Sette opp temaplakater ved Jomfrubråten (gjennomført)	1	15 000	Statsforvalteren	Vår 2021	Midler fra Miljødirektoratet. Pilotprosjekt for nye skilt.
Sette opp temaskilt om bålforbud	1	15 000	Statsforvalteren	Vår 2023	Midler fra Miljødirektoratet
Utredning - for restaurering av stier og smijernsrekkverk	1	1 000 000	Oslo kommune hovedansvar	2024/ 2025	Utredningen omfatter kartlegging av tilstand og behov for reparasjon av smijernsrekkverk og støttemurer, samt vurdering av metode og kostnadsestimat for gjennomføring. Utredningen legges til grunn for evt. samfinansiering av restaurering. .
Restaurering av stier og smijernsrekkverk	2	Avhenger av utredning	Oslo kommune Statsforvalteren	2025/ 2026	Oslo kommune er ansvarlig for gjennomføring, men tiltaket finansieres i samarbeid mellom stat og kommune.
Utredning for Café Utsikten – Tilstandsrapport, driftskonsept m.m	2	1 000 000	Oslo kommune	2024/ 2025	Utredningen skal også omfatte avklaringer av handlingsrom for tilrettelegging vs. områdevern.
Fjerne søppel i skråningen nedenfor parkeringsplass ved Utsikten	2		Oslo kommune Statsforvalteren		

Besøksstrategi for Ekebergskråningen naturreservat

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | sfovp@statsforvalteren.no |

www.statsforvalteren.no/ov

Vedtatt 16. januar 2023